

Nacka KLM

Akt nr:

0182K-11722

11722

KARTAN PLAN A1

LÄNSSTYRELSEN

Stockholms län

Planeringsavdelningen
Handläggare

Bitr länsarkitekt
E Wretlind
785 51 65

Ink 1978-10-13

Rdnr 113/78

BESLUT

Datum

1978-10-12

Ert datum

Beteckning

11.0822-1318-78

Er beteckning

NACKA KOMMUN
KANSLIET

78. 10. 13

Djupm	1977-07-9	Djupgångsbebyggd
Utgållras år	003-913	

Fastställelse av byggnadsplan
(2 bilagor)

./.

./.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 108 § byggnadslagen ett av kommunfullmäktige i Nacka kommun den 19 juni 1978 antaget förslag till byggnadsplan för del av Erstavik, fastigheten Erstavik 25:2 (Kranglan), sådant förslaget åskådliggjorts på en av stadsplane-arkitekt Jan Wiman och förste stadspllaneingenjör Waldemar Molin i februari 1978 upprättad karta med därtillhörande byggnadsplanebestämmelser enligt bilaga 1.

Till förslaget hör dessutom beskrivning (bilaga 2).

Härjämte förordnar länsstyrelsen, jämligt 15 § naturvårdslagen, att all i planen ingående kvartersmark ej vidare skall omfattas av strandskydd. För övriga mark- och vattenområden skall strandskydd gälla inom 100 meter från strandlinjen.

Klagan över beslutet om fastställelse av förslaget till byggnadsplan får inte föras.

./.

Besvär i övrigt (formulär H).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit läns-arkitekt Daniel Nordström, beslutande, länsassessor Gunnar Schantz, byrådirektör Leif Wretblad, förste byråingenjör Alf Sigling, anti-kvarie Carl-Henrik Ankarberg och bitr länsarkitekt Erik Wretlind, föredragande.

Daniel Nordström

Erik Wretlind

BILAGEFÖRTECKNING

Bil 1

Bil 2

SM/SM

Bill
INNOM 110822-

NACKA KOMMUN

21.JULI 78 1318 78
LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

Förslag till byggnadsplan för del av Erstavik, fastigheten Erstavik 25:2, Kranglan, Nacka kommun, upprättat på stadsarkitektkontoret i Nacka i februari 1978.

BYGGNADSPLANEBESTÄMMELSER

1 § PLANOMRÅDETS ANVÄNDNING

1 mom Byggnadsmark

- a) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- b) Med Jm betecknat område får användas endast för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att näroende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad.
- c) Med Q betecknat område skall utgöra reservat för befintliga kulturhistoriskt värdefulla byggnader.
- d) Med Tp betecknat område får användas endast för parkeringsändamål.

2 mom Specialområde

- a) Med V betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas.
- b) Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för gångbro.

2 § MARK SOM ICKE ELLER I ENDAST MINDRE OMFATTNING FÅR BEBYGGAS

- a) Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.
- b) Med pl och punktprickning betecknad del av industriområde skall anordnas som planterat skyddsområde och får icke bebyggas eller användas för upplag eller parkering.
- c) Med q samt punkt och korsprickning betecknat område får användas endast för uthusändamål. Sådan förändring av befintlig byggnad får ej vidtas som förvanskars dess yttre form och karaktär.
- d) Inom med q och punktprickning betecknat område får ej vidtas åtgärder som förvanskars befintlig värdefull kulturhistorisk miljö.

3 § SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR ALLMÄN TRAFIK OCH FÖR ALLMÄNNA LEDNINGAR

- 1 mom Inom med x betecknad del av byggnadsmark får icke vidtas anordningar som hindrar att området används för allmän gångtrafik.

2 mom På med u betecknad mark får icke vidtas anordningar som hindrar framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

NACKA i stadsarkitektkontoret i februari 1978.

Jan Wiman

Jan Wiman
Stadsplanearkitekt

Waldemar Molin

Waldemar Molin
1:e stadsplaneingenjör

Tillhör kommunfullmäktiges i
Nacka beslut
den 1978-06-19 s 205 ✓
In fliern:
Ulfen Raban

21JULI78 1318 78

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

Bil 11

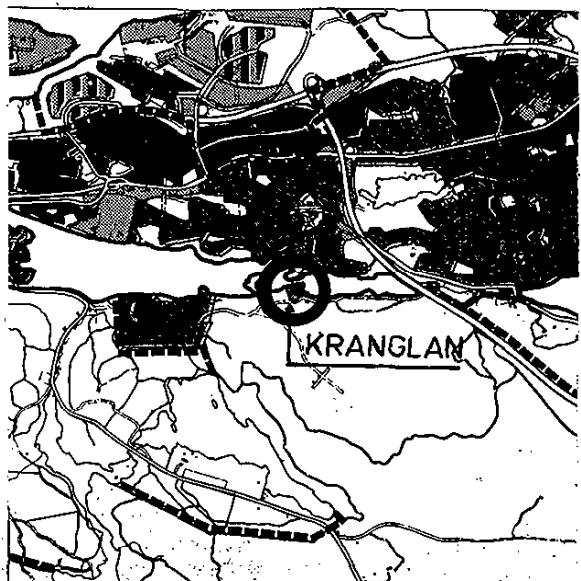
Förslag till byggnadsplan för del av Erstavik, fastigheten Erstavik 25:2, Kranglan, Nacka kommun, upprättat på stadsarkitektkontoret i Nacka i februari 1978.

BESKRIVNING

1. Denna beskrivning. Med bilaga PM för anbudsgivning på Kranglan aug 1977 Bilaga 1.
  2. Byggnadsplanekarta med tillhörande bestämmelser.
  3. Utdrag ur kommunöversikt och markanvändningsplan.
  4. Fastighetsförteckning.
- Byggnadsplanen omfattar följande handlingar

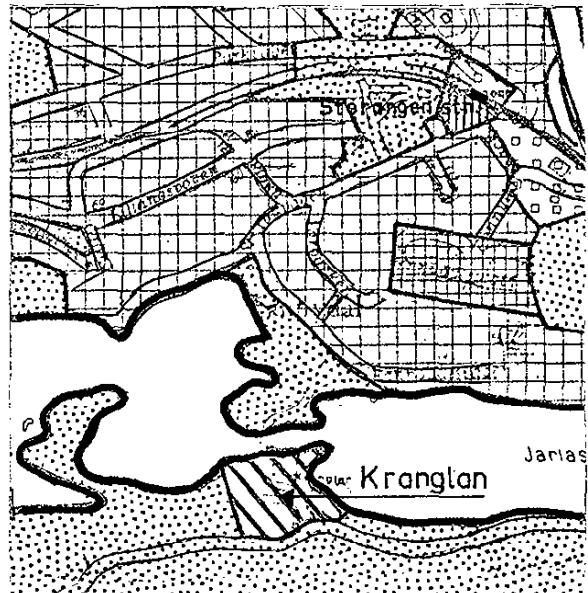
Planområdet utgörs av fastigheten Erstavik 25:2 som ligger vid Järlasjöns södra strand mitt emot Fannydal. Ytan är totalt 2,4 ha varav 1,1 ha vattenområde. Kommunen är markägare. (Det kringliggande markområdet ingår i Erstaviks-Nackagårdsområdet).

Plandata läge- areal- och ägoförhållanden

Planområdet ligger inom ett av staten och kommunen avgrensat område som är riksintressant för såväl rörligt friluftsliv som ur kulturhistorisk synpunkt. I kommunens markanvändningsplan 1977 redovisas planområdet för institutioner, en markering för att de utnyttjade kulturhistoriskt intressanta byggnaderna borde rustas upp och användas.

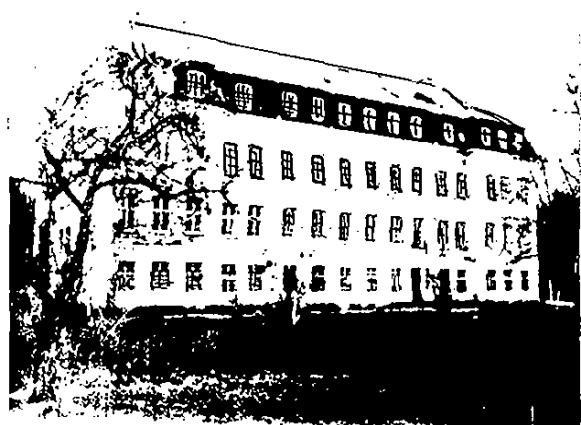
Planeringsförutsättningar Befintliga planer.

Området är icke planlagt, utomplansbestämmelser med generellt tätbebyggelseförbud gäller samt det generella strandskyddet på 100 m enl § 15 naturvårdslagen, för att åt allmänheten trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv.

Kranglan, ursprungligen fattigvårdsinstitution, har ej utnyttjats sedan 1965 vilket har inneburit ett fortlöpande förfall. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt den 5 maj 1977 att utannonsera Kranglan för upplåtelse till företag för kontorsverksamhet eller annan likvärdig sysselsättning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt den 22 november 1977 att förhandla med en anbudsgivare. Ett företag som sysslar med upfinningar och utvecklar elektronikkomponenter.

Kommunala ställningstaganden

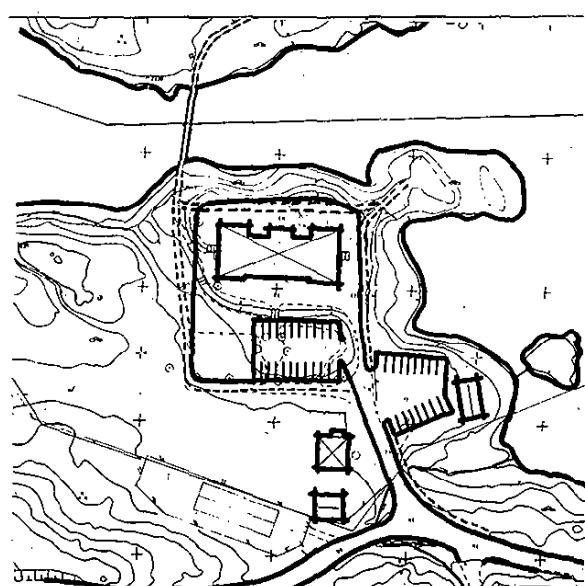
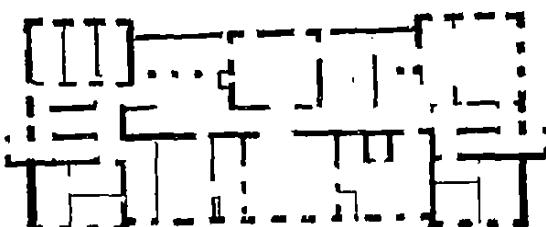

På Nacka sockens fattighus-tomt uppfördes 1908-09 ett ålderdomshem Kranglan och ett bostadshus som troligen användts som vaktmästarbostad. På hemmet vårdades inte bara gamla mäniskor utan även ensamma mödrar med barn, psykiskt sjuka samt tuberkulösa. Detta framgår av planlösningar och rumsindelningar.

1953 byggdes Kranglan om till ungkarlsbostäder för anställda vid Atlas Diesel. Flera kök installerades, inredningar kompletterades, men ingreppen innebar ingen större förändring av den ursprungliga planlösningen. Under 1970-talet har Kranglan tjänat som nattlogi för "tillfälliga" gäster som vandaliserat byggnaden inuti. Bostadshuset är i gott skick. Institutionsbyggnaden är ett märkligt nationalromantiskt byggnadsverk som ligger på en udde nedanför Erstaviks kraftfulla bergsslutningar intill ett vackert gångstråk som via en smal bro förbinder Storängens station med strövområden, bad och fiske. Övriga förutsättningar framgår av det PM som sändes ut i samband med anbudsförfrågan augusti 1977. Detta bilägges (Bil 1).

Befintliga förhållanden

Kranglan 16.9.77

Målsättningen är att bevara och rusta upp Kranglan, vaktmästarbostaden och den kringliggande parken. Att utnyttja Kranglan för en verksamhet som fordrar minimala ingrepp i hus och yttre miljö, att bibehålla stränder och gångstråk tillgängliga för allmänheten.

Den gamla institutionsbyggnaden rustas upp och genom mindre ingrepp i planlösningarna anpassas våningarna för kontor, elektroniklaboratorium, maskinhall, utställningshall, rum för montering av elektronikkomponenter, förråd och personalutrymmen. Antal anställda 10-20 personer. Exteriören skall bibehållas. Mindre avvikeler beträffande fönster och entrédörar kan medges efter byggnadsnämndens prövning.

Den gamla vaktmästarbostaden med förrådsbyggnad rustas upp för att utnyttjas som bostad och garage. Exteriörerna får ej förändras.

Byggnaden öster om uppfarten "likboden" rustas och utnyttjas som förråd. Exteriören skall ej förändras utöver att takfäckningen ändras till tvåkupigt rött tegel.

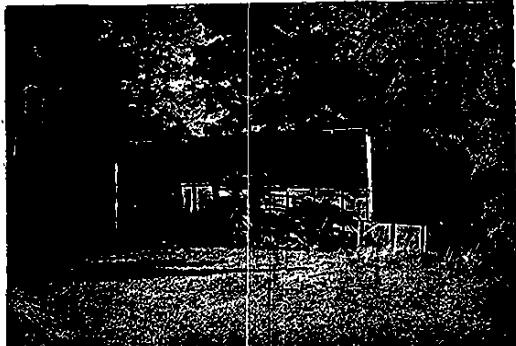
I kulturmiljöplan för Nacka, rapport nr 1, vilken för närvarande är under remissbehandling, har man i en preliminär karakteristik och klassificering av kulturhistoriskt riksintressanta områden, angivit Kranglan med beteckningen CIIA vilket förklaras av nedanstående tabell.

Preliminär karakteristik och
klassificering av kultur-
historiskt riksintressanta
områden

Klassifieringsbeteckningar
Bedömningsgrupper

- a) Inga åtgärder får vidtas utan en detaljerad utredning
- b) Vissa åtgärder kan vidtas efter bedömning från länsantikvarien och kommunens kulturnämnd.

Byggnader

c) Åtgärder kan vidtas efter diskussion mellan kommunens kulturkontor och stadsarkitektkontor.

Inventerings- och dokumentationsbehov

- I Inventering och dokumentation tillfredsställande för planering på kommunplanenivå
- II Inventering och dokumentation önskvärd
- III Inventering och dokumentation nödvändig

Aktualitet i plansammanhang

- A Inventering och dokumentation och bedömning för planläggning före 1980
- B Inventering och dokumentation och bedömning för planläggning före 1985.
- C Inventering och dokumentation och bedömning för planläggning efter 1985

Inventering och dokumentation av Kranglan är genomförd och finns på Kulturkontoret.

Tomtmarken kring Kranglan har begränsats snävt. Ytorna närmast huset återställes och gamla parken söder om byggnaden skall bibehålla trädgårdskaraktär.

När parkeringsbehovet ökar utöver platserna vid "likboden" kan viss del av parken utnyttjas för parkeering. Körytorna skall i så fall vara stenskodda gräsmattor. Inga stängsel i

Byggnadsmark - tomt

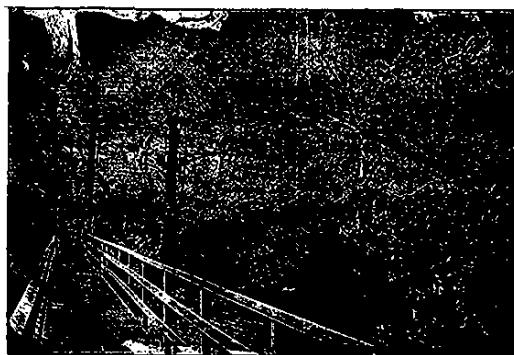
tomtgränserna. Byggnadsnämnden kan medge staket kring bostadshuset. Norr om Kranglan skall ett gångstråk hållas tillgängligt för allmänheten. Ingen tomtmark får nyttjas för upplag.

Inom parkområdet genomförs en sparsam utglesning i det befintliga trädbeståndet. Gångvägen väster om Kranglan som av hävd nyttjas som vandringsled ut i Erstaviksskogarna ges en ny sträckning från gångbron utanför tomtmarken. Öster om Kranglan anläggs en gångväg så att allmänheten kan nå ut på den vackra udden.

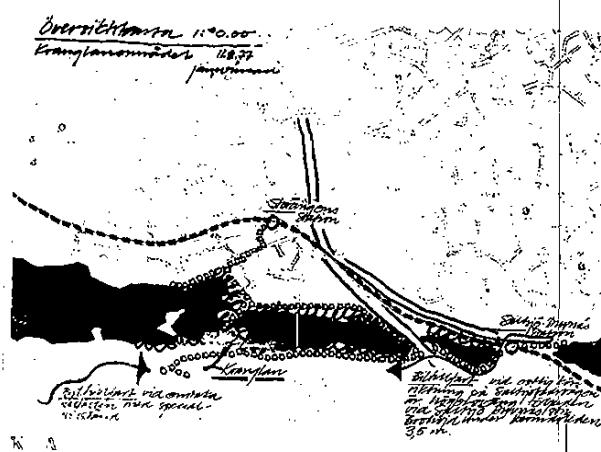
I närheten av gångbron där det i dag finns ett gammalt pumphus skall ett nytt hus uppföras på parkmark och rymma en avloppspump. Det exakta läget bestäms vid detaljprojekteringen av valedningarna.

Trafikmatningen via Hästhagsvägen. Vägen av avstängd i höjd med Kranglan så att tillfart är möjlig endast från Duvnäs. I passagen under Saltsjöbadskloden är fria höjden 3,5 m (fullgod höjd skall vara 4,5 m). Axeltrycket är begränsat till 8 ton. Vägen korsar Saltsjöbanan i plan och anslutningen till Saltsjöbadsvägen har så lågt utrymmesstandard att exempelvis tillfart från Saltsjöbadsvägen västerifrån, vilken är den naturligaste tillfartsriktningen, är förbjuden. Endast tillfart österifrån är möjlig och vägkorsningen avses inte byggas om.

Parkmark

Vägar, trafik

Anslutning till kollektiv trafik näs vid Storängens stn c:a 750 m, Hästhagen c:a 800 m och Duvnäs stn c:a 1,5 km.

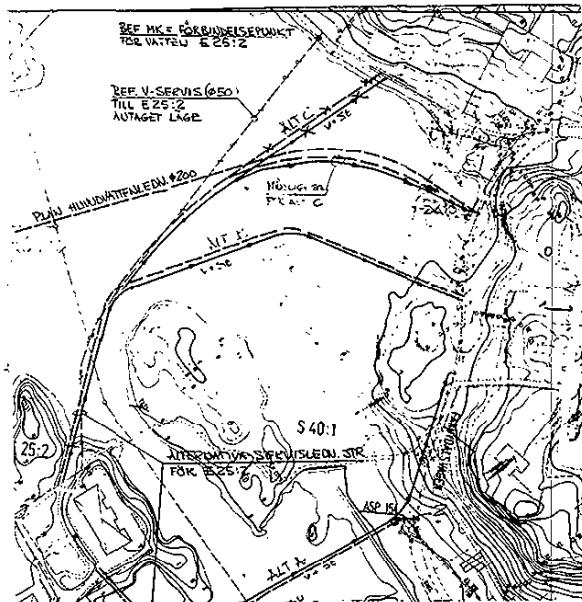
Huvudbyggnaden innehåller ca 1.000 m² våningsyta och 350 m² källarutrymme. Parkeringsbehovet är då enl tillämpad norm 30 bilplatser med spridningsintervallet 20-40 platser. I planförslaget illustreras det antal p-platser som bedöms erforderligt för fullt utnyttjande av lokalerna.

I första hand skall de 17 parkeringsplatserna vid "likboden" utnyttjas, där efter kan viss del av parken tas i anspråk för ytterligare 22 bilar.

Huvudbyggnaden och bostads huset får en gemensam anslutningspunkt till kommunala va-nätet vid Fannydalsvägen på S 298:1. Detta innebär att ca 250 m ledning skall förläggas i Järlasjön från en gemensam pumpstation vid sjöns södra strand. Huvudledningar för el och tele finns inom området. Beträffande el behövs en nätförstärkning av befintliga ledningar.

Parkerings

Teknisk försörjning

Planförslagets intention
förutsätter att man i sam-
band med planens fast-
ställelse häver strand-
skyddsförordnandet inom
föreslagen byggnadsmark.

Strandskyddsförordnande

Pumpstation på parkmark.

Gemensamhetsanläggningar

Skyddsrum erfordras ej då
området ej ligger inom
skyddsrumsorten.

Skyddsrum

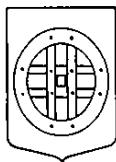
Nacka i stadsarkitektkontoret i februari 1978.

Jan Wiman
Stadsplanearkitekt

Waldemar Molin
1:e stadsplaneingenjör

Den 1:e stadsplaneingenjörer i
Nacka härtigt
den 1978-06-19 s. 205 ✓

Ulfen Pabau

NACKA KOMMUN
Exploateringskontoret
Stadsarkitektkontoret

Bilaga 1.

INKOM 110822-

21.JULI 78 1318 78

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

KRANGLAN

— PM upprättad i augusti 1977

NACKA KOMMUN

Exploateringskontoret

1977-08-23

Stadsarkitektkontoret

ERSTAVIK 25:2, KRANGLAN

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 5 maj 1977 beslutat om utannonsering av Kranglan för upplåtelse till företag för kontorsverksamhet eller annan likvärdig sysselsättning.

Upplåtelsen är förenad med en hel del frågeställningar av teknisk/administrativ karaktär. Lösningarna kan i vissa fall bli olika beroende på vilken inriktning och omfattning den blivande verksamheten har.

Fastigheten

Fastigheten Erstavik 25:2 omfattar ca 11.000 m² landareal var till kommer vattenområde i Järlagsjön. Vid eventuell upplåtelse torde tomttytan komma att begränsas så att vattenområdet undantages och stranden frilägges för allmänt nyttjande.

Huvudbyggnad

2 plan plus källare och vind med ca 450 m² byggnadsyta.

Villabyggnad ca 100 m²

Gårdsbyggnader 2 st (förråd)

Huvudbyggnaden uppfördes i början av seklet för allmänt ändamål, ålderdomshem.

Den består av tre våningsplan med sammanlagt drygt 1.000 m² våningsyta och ett källarplan om ca 350 m² våningsyta. Fastigheten är gravationsfri.

Villabyggnaden nyttjas f n som bostad. Osäkerhet råder beträffande dess kvalitet och kulturhistoriska värde. Gårdsbyggnaderna är av låg standard, delvis förfallna.

Utanför tomtten, direkt mot tomtgräns vid Hästhagsvägen ligger en mindre industrietablering med provisoriska lokaler, uppförda med tidsbegränsade byggnadslov.

Teknisk för-sörjning

Fastigheten har anslutning till vatten, däremot ej avlopp. Gatukontorets principutredning från 1972 beträffande anslutning finns. Förslaget innebär gemensamma vatten- och avloppsledningar fram till Fannydalsvägen, ca 250 m samt pumpstation. Se ritning nr 1.

Huvudledningar för el och tele finns inom området, men beträffande el behövs en nätförstärkning av befintliga ledningar, ca 400 m.

Trafikmatning via Hästhagsvägen. Vägen är avstängd i höjd med Kranglan så att tillfart är möjlig endast från Duvnäs. I passagen under Saltsjöbadsleden är fria höjden 3,5 m (fullgod höjd skall vara 4,5 m). Axeltrycket är begränsat till 8 ton. Vägen korsar Saltsjöbanan i plan och anslutningen till Saltsjöbadsvägen har så låg utrymmesstandard att exempelvis tillfart från Saltsjöbadsvägen västerifrån, vilken är den naturligaste tillfartsriktningen, är förbjuden. Endast tillfart österifrån är möjlig.

Sammanfattningsvis kan sägas att nuvarande vägsystem medger trafik i begränsad omfattning och med begränsning av fordonsstorleken.

Anslutning till kollektiv trafik nås vid Duvnäs station ca 1,5 km eller vid Storängens station ca 1,1 km.

Miljöfrågor

Kulturmiljöaspekterna skall bli föremål för inventering och utvärdering under hösten. Här skall belysas några allmänna plantekniska frågor beträffande allmäntillgänglighet, nyttjandegrad, biluppställningsytor och en enkel beskrivning av sambanden mellan dessa.

De givna förutsättningarna är sådana att upplåtelse och etablering måste styras tämligen hårt genom planutförning och speciella upplåtelsevillkor.

Huvudbyggnadens "tomt"

Strändläget, kulturmiljön, byggnadens miljömässiga inramning och allmäntillgänglighet kräver att en till byggnaden hörande tomt preciseras.

Villabyggnadens "tomt"

T v oklart om byggnadens kulturhistoriska värde. Allmänt sett kan den ha sitt värde som vaktmästar- eller tjänstebostad, knuten till den tänkta etableringen. Om den skall vara kvar måste bostadsmiljöaspekterna bevakas.

Biluppställning

Följande moment påverkar val av lösning:

Miljö och kulturmiljöaspekterna, blockering av strandzonen, exponering ut mot vattnet, anläggningsförutsättningarna, nyttjande av mark utanför tomen. Om parkeringsanläggningens miljöeffekter bedöms svåra så kan det eventuellt motivera att huvudbyggnadens nyttjandegrad måste regleras. Stadsarkitektkontorets huvudförslag framgår av bilagda kartskiss.

Utnyttjande

Huvudbyggnaden innehåller ca 1.000 m² vy samt ca 350 m² källarutrymme.

Grovt räknat skulle man vid fullt nyttjande av disponibla ytor få ca 50 anställda om verksamheten är av kontorskarakter.

Om en etablering för enklare tillverkningsindustrier som utgångspunkt d v s kontorsverksamhet, viss produktion, lager, arkiv, utställningslokaler samt vissa representationsutrymmen så bör man överslagsmässigt räkna med ca 30 - 35 anställda vid fullt nyttjande av lokalytorna.

Att utforma planförslag eller basera upplåtelseavtal för lägre antal anställda kan ställa kommunen i en besvärlig situation i ett längre perspektiv.

Diskussioner med blivande intressenter bör ge svar på frågan vilket av de två dimensioneringsalternativen som skall utgöra utgångspunkt för utformningen.

För att belysa berörda frågeställning bilägges några planskisser över området.

Kostnader
upplåtelse

Några exakta kostnader för upplåtelsen kan f n ej preciseras. De är dessutom i vissa fall beroende av omfattningen av den tilltänkta etableringen och formen för upplåtelsen. Denna kan ske såsom antingen försäljning eller tomträtt, där mellanformen, försäljning av huvudbyggnaden och tomträtsupplåtelse med reglering av nyttjandet av fastigheten i övrigt, kanske är den mest framkomliga vägen. Även här får fortsatta diskussioner med intressenterna ge den slutliga lösningen.

Tidplan

En mycket preliminär uppskattning av erforderliga åtgärder samt tid för detta framgår av nedanstående schema.

Månad	Kommunen	Intressenten
September	Annons	intresseanmälan
Oktober	skissförslag upplåtelsevillkor Byggnadsnämnden be- slutar om remiss	önskemål, påverka funktion och ut- formning
Januari 78	Remissen klar. Byggnadsnämnden be- slutar om utställi- ning Parterna förhandlar om upplåtelsevillkoren	
Mars	Kommunstyrelsen tillstyrker av- talet	Projekteringsstart
April	Kommunfullmäktige godkänner planför- slag och avtal	Byggnadslovshandlingar

1977-08-10

Till

Mark och exploateringskontoret

KRANGLAN, några synpunkter till en planutredning som skall ange restriktioner om byggnaden kommer att utnyttjas för småindustriändamål.

Ett långsiktigt mål är att göra kommunens stränder tillgängliga för allmänheten. Att på sikt åstadkomma fridfulla promenadstråk runt sjöar och att sammanbinda grönområden.

Kranglan ligger vid Järlasjön vars stränder är inbäddade i lummig grönska och där det på vissa ställen väl lämpar sig att utföra mindre anläggningar för rekreation. Promenadstråk fredade från biltrafik finns redan utbyggda på långa sträckor.

I kanten av Erstavik ligger Kolbottensjön och Järlasjöns ostligaste del med god anslutning till Saltsjöbanan. Det vore därför synd att ställa krav på ökad biltillgänglighet. Bredare vägar och stora parkeringsplatser innebär här att värdefull natur måste skövlas.

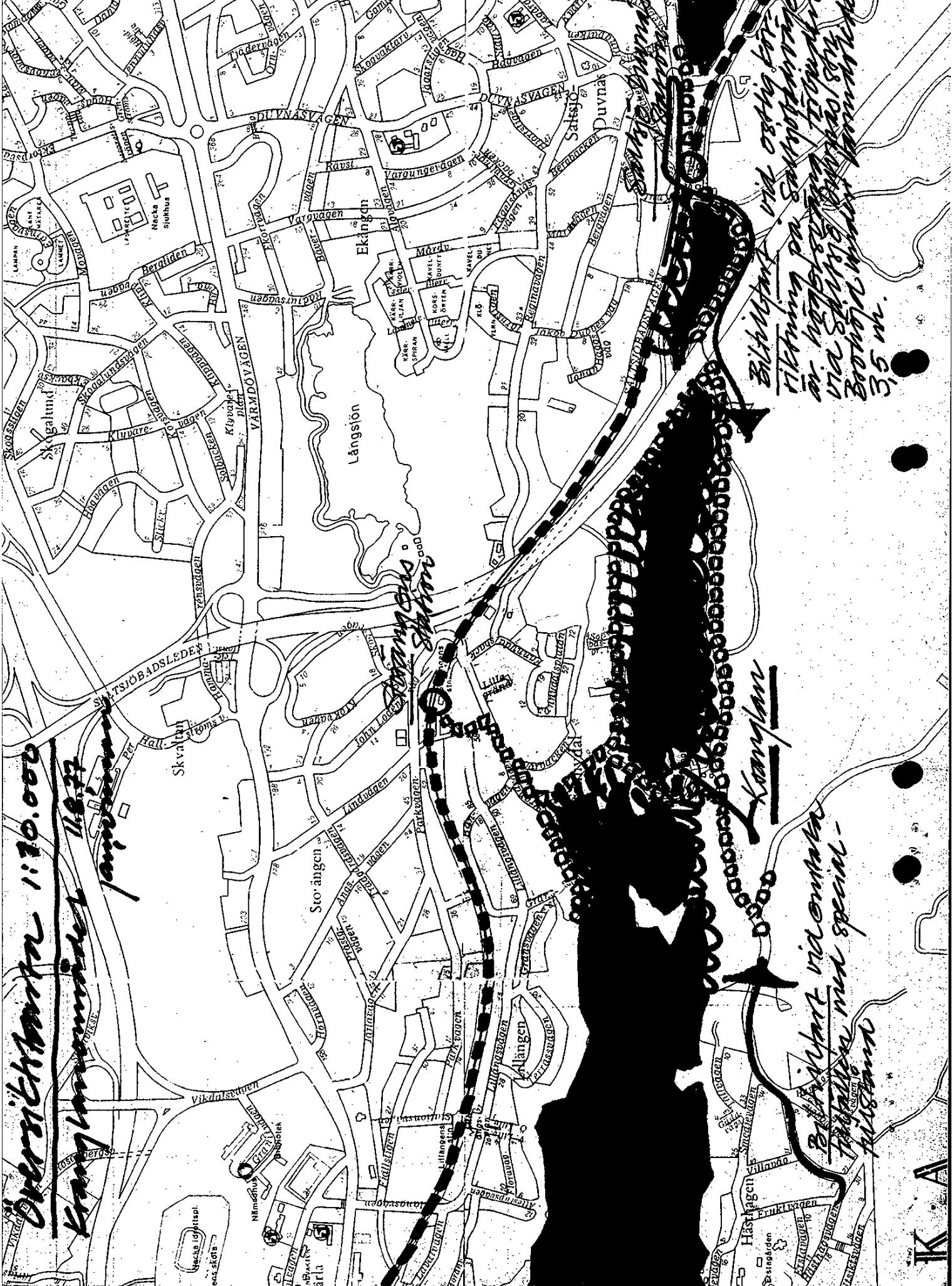
Förslaget går ut på

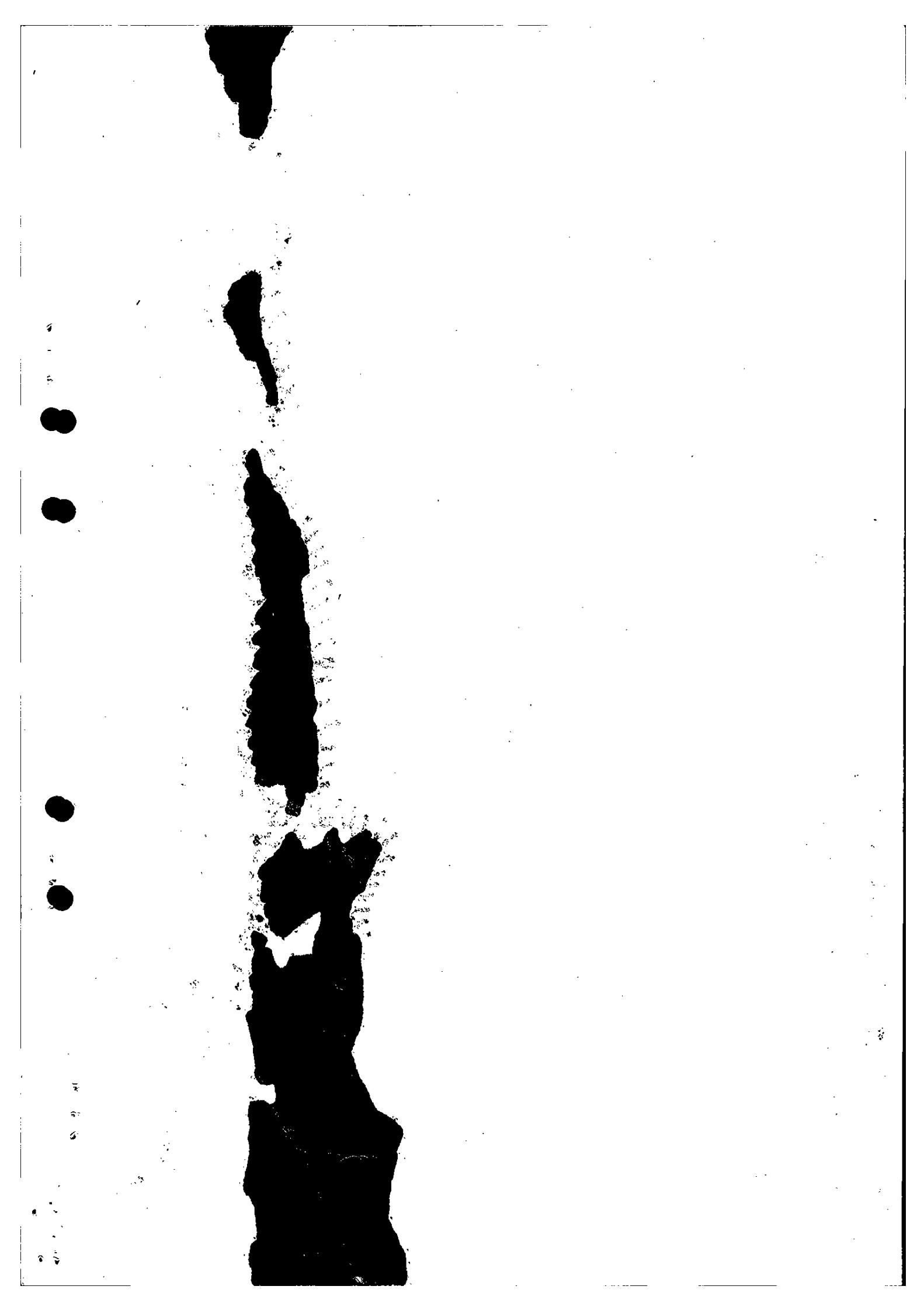
- att bibehålla nuvarande tillfartssituation
- att reservera dessa delar mot Erstavik för kollektivtrafikanter, cyklande och gående
- att prioritera promenadstråk i orörd natur
- att begränsa markytan för dem som skall utnyttja Kranglan till att omfatta endast ytorna närmast huset
- att erforderliga parkeringsytor utformas lite mjukare än de normala asfaltbanorna

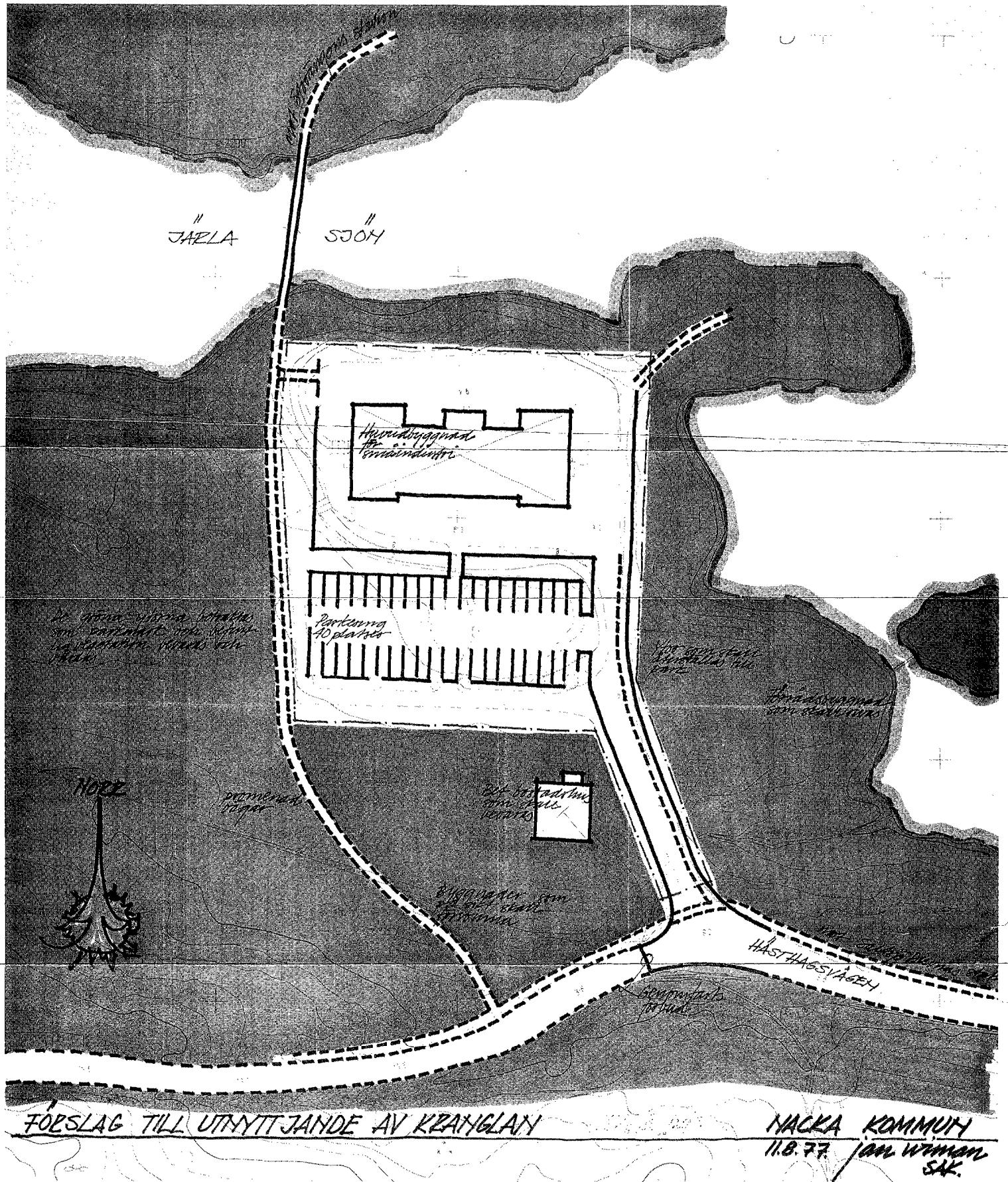

Jan Wiman

Bif.: en översiktskarta och enligt överenskommelse den 4.8.77 den förslagsskiss som visar hur "Kranganområdet" enligt stadsarkitektkontorets uppfattning bör lösas.

FÖRSLAG TILL UTVYTTJANDE AV KRAVGLÄN

NACKA KOMMUN
11.8.77 Jan Wiman
SAK

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos regeringen.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Faok, 103 20 STOCKHOLM.